

Yttertak

Förutsättning takprojektering- nybyggnad

Utformning, val av material och tekniska lösningar ska utgå ifrån lång livslängd och långsiktig förvaltning.

Takkonstruktionen i sin helhet ska anpassas för att klara fuktkritiska nivåer för ingående materialskikt under hela dess livslängd.

Konsekvenser av tillskottsfukt under produktion och inläckage under förvaltningsskedet ska utvärderas och metod för att minska risker ska redovisas under projekteringsstadiet.

Vid projektering av takkonstruktioner ska risker och kravställningar både för utförande och driftskede beskrivas och inarbetas i ritningsunderlag.

Vid val av takets utformning ska i första hand sadeltak alt. pulpettak väljas, *med utkragande takfot/gavelsprång av minst 300mm. Utformningen ska säkerställa att vatten leds bort från taken. I första hand ska byggnaderna ha tak med minimum 6° lutning.

- Taktäckning av planplåt/falsade plåttak min 6°
- Överläggsplattor av betong, tegel och natursten min 17°
- Tätskiktsmattor min 6°

Om mindre taklutning måste utföras, av tekniska skäl eller för att möta myndighetskrav ska alternativa lösningar projekteras i samråd med SISAB:s byggnadstekniska specialister.

(Avtal med konsult om granskning ska ske tidigt i projektet och ska utföras av SISAB:s ramavtalade tak och plåtkonsulter och i andra hand av annan sakkunnig inom området tak.)

Motfallstak som skapar invändiga ränndalar ska inte användas.

Sedumbeläggning eller annan växtlighet på tak ska inte användas.

Begränsa och samordna genomföringar och installationer.

(Att tänka på: Även om detaljplan och eller GYF (grönytefaktor) kräver gröna tak ska ett avsteg hanteras.)

*Takfot ska konstrueras så att indrivande fukt/nederbörd förhindras och så att utanpåliggande vattenavrinning kan monteras.

På enplansbyggnader ska takutsprångets undersida utföras av obrännbara material (försäkringskrav). Gäller ej komplementbyggnader av förrådstyp.

Takavvattning ska vara utvändigt.

Minsta avståndet mellan uppbyggnader, genomföringar samt hinder ska det vara minst 50 cm mellanrum.

När väderskydd används vid uppförande ska utformning tydligt redovisas genom en principlösning för utformning samt infästning i konstruktionen. (Se även SISAB:s Goda exempel "Väderskydd".)

Upprättad handling ska granskas av sakkunniga inom brand, plåt och fukt för att tidigt upptäcka eventuella brister i eller riskkonstruktioner, detaljeringsgrader etc. Andra granskningen ska ske av färdigställt förfrågningsunderlag.

Ombyggnad/renovering

Vid ändring av isolertjocklek och installation i luft- och ångspärr alt. takbjälklag ska riskbedömning och rekommendation för projektering upprättas av fuktsakkunnig. (Se även SISAB:s Goda exempel ”Tilläggsisolering av kalla vindar”.)

Teknisk beskrivning ska upprättas av sakkunnig tak/plåt.

Underlag för plåt

I första hand ska underlag utgöras av underlagspont av trä.

Prefabricerade takelement är ofta byggda med tunnare plywood eller underlagsspont än vad som anges i AMA Hus. Minsta tjocklek på plywood för plan plåt är 18 mm i AMA Hus.

(Att tänka på: Kontrollera tjockleken på träunderlaget för plåt eller takmaterial, se Tabell AMA HSD.1331/1.)

Prefabricerade takelement av cellplast och förinstallerad plåt eller annan taktäckning får inte användas.

Underlagstäckning för plåt och överläggsplattor

Underlag av trä ska i första hand vara täckt med underlagsduk av modifierad bitumen eller likvärdigt med minsta vikt på 1800gr/m². Alternativt ska underlag av trä vara täckt med byggpapp kvalitet minst YEP 2500.

(Att tänka på: All underlagstäckning ska ha dold spikning.)

Infästning

För infästning av taktäckningar av plåt och tätskikt ska vindlastberäkning utföras och infästningsplan upprättas enligt Eurocode EN-1991-1-4.

Infästningsplan ska redovisas i projekteringsunderlag.

(Att tänka på: Vid installering av solceller bör även beräkningen omfatta infästning av träunderlag och stomme.)

Taktäckningar av plåt

Taktäckning ska vara dubbelfalsad bandtäckning.

Rostfriplåt ska inte användas som ytbeläggning på tak.

Zink som taktäckning får inte användas. Koppar får endast användas om byggnadens kulturarv kräver detta. (Läs mer om zink- och koppar i Stockholm stads miljöprogram.)

Skivtäckning kan vara aktuell vid äldre byggnader där kulturarvet ska bevaras, kontakta SISAB:s ansvariga plåtkonsulter för rådgivning.

Falstätning ska utföras med falskitt där lutningen understiger 11,3°.

Klammerinfästning ska utföras enligt infästningsplan.

Plåt ska vara stålplåt 0,6 mm med färgbeläggning av polyester.

Aluminium ska vara mist 0,7 mm med förbeläggning av PVDF.

Alternativa material ska projekteras i samråd med SISAB:s byggnadstekniska specialister.

Taktäckning av överläggsplattor

Taktäckning av överläggsplattor (lertegel och betongpannor) ska utföras med falsade takpannor.

Takpannor ska inneha garantiomfattning som hanterar frostbeständighet i minst 10 år.

Taktäckning av tätskiktsmatta

Tätskiktssystem ska vara godkända av Tätskiktsgarantier Norden AB. Kan tolkas fel då vi har ett skall krav på tätskiktsgarantier och dukar.

Tätskiktsmattor på underlagsspont av trä ska ha mittinfästning genom svetsning.

För tätskiktsmattor och dukar ska vald leverantörs dokumenterade anvisningar följas.

Provning av tätskiktsmatta efter montage

Alla takytor ska på ett fackmässigt sätt kontrolleras med avseende på täthet med hjälp av mätmetoden strömpulsmetod. Provning ska utföras som tredjeparts kontroll.

Inbyggda tätskikt, terrassbjälklag

Erfarenheter visar på att denna typ av lösningar ofta leder till fuktskador och att SISAB därför tillsvidare undviker terrassbjälklag. Där krav finns på terrassbjälklag ska detta projekteras i samråd med SISAB:s byggspecialist.

Glastak/fönster

Se projekteringsanvisning Glas.

Ljusinsläpp i tak

Projekteras i samråd med SISAB:s byggnadstekniska specialister.

Solceller

Vid installation av solceller ska det säkerställas att dimensionering är utförd med bakgrund mot vindlastberäkningar avseende både taktäckningar och takkonstruktionens infästningar i bjälklag. Gäller även infästningsanordning av solcellspanel.

Elinstallationer tillhörande solceller ska utföras med "svanhals" och anslutas till valt taktäckningssystem. Övriga krav gällande solceller se SISAB:s projekteringsanvisning för solceller.

Takavvattning

Hängrännor Hängrännor ska utföras i första hand.

Dimensionering av hängrännor ska utföras men ska ha en minsta dimension av 150 mm. Vid komplementbyggnader, skärmtak etc med takytor understigande 100 m² kan dimension 125 mm användas.

Zink som material får inte användas som avvattningssystem. Koppar får endast användas om byggnadens kulturarv kräver detta.

Gesimsrännor Gesimsrännor ska beklädas med tätskiktsmatta av bitumen eller bitumenduk. Gesimsränna får inte vara integrerad i fasad. Ska utföras med skyddsbeslag och avledande funktion från klimatskalet.

Projekteras i samråd med SISAB:s byggnadstekniska specialister.

Fotrännor av plåt Taklutning måste vara minst 30° för att använda fotrännor.

Vid renovering kan det finnas fotrännor på lägre taklutningar än vad som är rekommenderat. Projekteras i samråd med SISAB:s byggnadstekniska specialister.

(Att tänka på: Beakta även att fotränna inte uppfyller kraven för snörasskydd och fotstöd enligt BBR.)

Stuprör Stuprör ska anslutas till vandalsäkert tubrör av aluminium, rostfritt stål eller likvärdigt. Tubrör ska ha integrerad lövsil minst 2 m över marknivå i förskolor och i övrigt vara integrerad i lägre nivå.

Tubröret ska övergå under mark till markavloppsrör.

Tillträdes -och skyddsanordningar på tak

All projektering av tillträdes- och taksäkerhetsanordningar ska grundas i en riskanalys.

Anordningar projekteras mot bakgrund av senaste utgåvan av branschstandard för taksäkerhet.

Vind

Vid nybyggnad fuktsäkerhetsprojekteras kallvind med följande förutsättningar.

- Behovet av ventilation ska utredas med ingångspunkt att begränsad ventilation ska utföras. Resonemang ska framgå ur fuktsäkerhetsprojekteringen
- Eventuell byggfukt ska hanteras i projektet
- Undvik om möjligt VVS-installationer i vindsutrymme

Tätskiktsmatta på betongbjälklaget säkerställer en bättre lufttätet och halsäkerhet under produktion och fungerar därtill som ett extra skydd för inläckage i tidig produktion.

Ombyggnad/tilläggsisolering

Vid tilläggsisolering av kallvindar: Se SISAB:s Goda exempel *Tilläggsisolering av kalla vindar* för vägledning.

Metadata

Namespace: sisab

Paket: sisab-metoder

Version: 2.0.0

Sökväg: projekteringsanvisning-byggteknik/yttertak/yttertak.partial.html

Genererad: 2024-05-19

QR koden innehåller en länk tillbaka till underlagsfilen